



אֲבָנִים לְחִבּוּק לְבַקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוּר לְדַבֵּר לְאַהֲבֵיב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאלָא דִּינָא לְמַדְיָן, לְמוֹת לְעִקּוֹר לְהַרוּג לְפָרוּץ לְבַפּוֹת סְפוּד לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים לְרַחוּק לְאַבֵּד לְהַשְׁלִיךְ לְקָרוֹעַ לְחֻשׁוֹת לְשִׁנוּא מְלַחְמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, דְּכֵתִיב (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, (שם טו ו) יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדְרֵי בַּפֶּחַ, יד יְמִינָא רַחֲמֵי. יד שְׁמַאלָא דִּינָא, דְּכֵתִיב (שם ט א) הִנֵּה יַד יְהו"ה הוֹיָה, (דְּבָרִים ב טו) יַד יְהו"ה הִיֵּתָה בָּם לְהַמָּם.

אֲבָנִים, לְחִבּוּק, לְבַקֵּשׁ, לְשִׁמּוֹר, לְתַפּוּר, לְדַבֵּר, לְאַהֲבֵיב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאל לְדוֹן דִּין: לְמוֹת, לְעִקּוֹר, לְהַרוּג, לְפָרוּץ, לְבַפּוֹת, סְפוּד, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחוּק, לְאַבֵּד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקָרוֹעַ, לְחֻשׁוֹת, לְשִׁנוּא, מְלַחְמָה. יד יְמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁכַתּוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדְרֵי בַּפֶּחַ, יד יְמִין - רַחֲמִים, יד שְׁמַאל - דִּין, שְׁכַתּוּב הִנֵּה יַד יְהו"ה הוֹיָה, יד יְהו"ה הִיֵּתָה בָּם לְהַמָּם.

וּבְגִין דָּא אֵית עֵת רְצוֹן וְאַתְמַר בְּה (ויקרא טז ב) בּוֹזֵאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְאֵית עֵת דִּינָא דְאַתְמַר בְּה (שם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְגִין דָּא אֵינוֹן כ"ח יוֹמֵי דְסִיְהֵרָא, י"ד יוֹמִין אִיהִי שְׁלִימָתָא, וְי"ד חֲסֵרָה, וּמָאן דְּאַתְיִילִיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אִיהוּ שְׁלִים בְּבִינֵין בְּחַיִּי וּבְעוֹתָרָא בְּמִזוּנֵי בְּחֵדָה בְּשִׁלְוָה בְּבִינָא, בְּכָל י"ד עֵתוֹת טָב. וּמָאן דְּאַתְיִילִיד בְּזַמְנָא דְּאִיהִי חֲסֵרָה, בְּכָל י"ד יוֹמִין אֵלִין אִיהוּ חֲסֵר בְּכִלְהוּ, אִיהוּ עֲנִיא מְסַכְנָא בְּלֹא מְזוּנֵי וּבְלֹא חַיִּי. וּמָאן דְּאַתְיִילִיד בְּאַמְצָעִיתָא יְהֵא בִּינוּנֵי. וְכֵּן דָּא מָאן גְּרִים דְּאַתְיִילִיד בְּרִישָׁא אוּ בְּסוּפָא אוּ בְּאַמְצָעִיתָא, דָּא גְּלַגּוּל דִּילִיָּה

וּבְגִין דָּא אֵית עֵת רְצוֹן, וְנֶאֱמַר בְּה בּוֹזֵאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְיַשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֶאֱמַר בְּה וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּמִשׁוּם זֶה הֵם עֹשִׂים וְשׁוֹמְנֵי יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמִים הִיא שְׁלֵמָה, וְאַרְבַּעַת עָשָׂר חֲסֵרָה, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שְׁלֵם בְּבִינֵים בְּחַיִּים וּבְעֵשֶׂר, בְּמִזוּנוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְוָה בְּבִינָן, בְּכָל אַרְבַּע עָשָׂר עֵתוֹת - טוֹב, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּזָמַן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמִים אֵלוֹ, הוּא חֲסֵר בְּכָלֵם, הוּא עָנִי מְסַכֵּן, בְּלֵי מְזוּנוֹת וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּאַמְצָע, יְהִיָּה בִּינוּנֵי.

דְּמַחֲבִיב לֵיָּה, (וּמָאן גְּרִים דָּא דְאַתְיִילִיד תַּמָּן בְּגִין דְּמִזְלִיָּה גְּרִים דְּאַתְחִיב מְלַעֲלֵא) קָדָם דְּאַתְיָא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר לְרַבֵּי פִּדְתָּ דָּאי בְּעֵי דְאַחְרִיב לְעֵלְמָא וְכוּ', (וּמָאן דְּאַתְיִילִיד בְּחֲסֵרוֹנָא דְּסִיְהֵרָא בְּכָל י"ד יוֹמִין אִיהוּ חֲסֵר דְּמִזְלִיָּה גְּרִים וְלֵהֲאִי בַר נֶשׁ קֶשֶׁן לוֹ מְזוּנוֹתָיו בְּקִרְיעַת יָם סוּף), (ג"א אֶפְשֵׁר דְּנִפְלֵת בְּשַׁעֲתָא דְּמִזְוֵנָא, דְּלֵהֲאִי בַר נֶשׁ דְּאַתְיִילִיד בִּי"ד שְׁמַאלָא קֶשֶׁן מְזוּנוֹתָיו בְּקִרְיעַת יָם סוּף, דְּמִזְוֵנָא דְּנִשְׁמָתָא אֲוִרִיָּתָא, מְזוּנָא דְּגוּפָא נִהְמָא, בֵּין בְּהָאִי וּבֵין בְּהָאִי קֶשֶׁן מְזוּנוֹתָיו), בְּגִין דְּאֵינוֹן מְסַטְרָא דִּינָא דְּאַתְבְּרֵי בְּדִינָא דְּאִיהוּ אַדְנ"י, וּמָאן דְּאַתְבְּרֵי בְּרַחֲמֵי

וְכֵּן זֶה מִי גוֹרֵם שְׁנוֹלֵד בְּרִישָׁא אוּ בְּסוּף אוּ בְּאַמְצָע? זֶה גְּלַגּוּלוֹ שְׁמַחֲבִיב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה שְׁנוֹלֵד שָׁם? מִשׁוּם שְׁנוֹלוֹ גְּרִים שֶׁהַחֲבִיב מְלַמְעֵלָה) לְפָנֵי שְׁבָא לְעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פִּדְתָּ, שְׁאֵם תְּרַצָּה שְׁאַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּחֲסֵרוֹן הַלְּבָנָה בְּכָל אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמִים, הוּא חֲסֵר, שְׁנוֹלוֹ גוֹרֵם, וְלֵאדָם הִזָּה קֶשֶׁן לוֹ מְזוּנוֹתָיו בְּקִרְיעַת יָם סוּף) (אֶפְשֵׁר שֶׁתַּפֵּל בְּשַׁעֲתָא מְזוּנוֹת, שְׁלֵאדָם הִזָּה שְׁנוֹלֵד בִּי"ד שְׁמַאל, קֶשֶׁן מְזוּנוֹתָיו בְּקִרְיעַת יָם סוּף, שְׁמוֹן הַנְּשָׁמָה - תוֹרָה, מְזוֹן הַגּוּף - לֶחֶם. בֵּין בְּזֶה וּבֵין בְּזֶה קֶשֶׁן מְזוּנוֹתָיו), מִשׁוּם שֶׁהֵם מְצַד הַדִּין שְׁנִבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אַדְנ"י, וּמִי שְׁנִבְרָא



ברחמים שהוא יהו"ה, אין מזונותיו קשים, ומזון הנשמה - תורה, מזון הגוף - לחם מחמשת המינים.

וכי שהוא מצד של אדם שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, נאמר בו וירדו בדגת הים וכו', שולט בכל כמו שנברא בשמים ובארץ ובים, ועליו נאמר מה שהיה כבר הוא, מה שהיה קדם שיבא לעולם הזה, כמו שנאמר אין כל חדש תחת השמש, כבר הוא מחיב להיות בעולם הזה, כמו שנאמר בטורם אצורף בבטון ידעתיך. ואשר להיות כבר היה, ואשר הוא להיות בעולם הזה כבר הוא מחיב להיות קדם שיבא לעולם לכאן בגלגול.

והאלהים יבקש את נרדף, זה הכל שהוא נרדף מקיץ, וקם קיץ והרג אותו, זהו שכתוב ויקם קיץ אל הכל אחיו ויהרגהו, ויקם ודאי, שהיה הכל עליו, וקם קיץ ויהרגהו. קיץ נקרא על שם שקנא לאחיו, משום שראה כבודו וכחו למעלה, שקרבו התעלה למקום של עתיק הימים, שנאמר בו ועתיק הימים יושב וכו', וקרבו היה מבכורות צאנו והתקבל לו ברצון.

אמר לו, אם פן שקרבו התקבל, למה נתן פח לקיץ להרגו? (בגלג

זה יש הכל אשר נעשה על הארץ וגומר, למה? אמר לו, פאן ודאי יש סוד עליון, שהוא היה בדרגה של עץ הדעת טוב ורע שחטא בו, ובמה שחטא בו קבל ענשו בעולם הזה, ובאותו קרבן שהתקבל ממנו, נצל מענש של אותו העולם, ששני ענשים היה מחיב, אחד למעלה ואחד למטה, זהו שכתוב פי ביום אכלך ממנו מות תמות.

מענשא דהווא עלמא, דתרי ענשי הוה מחוייב חד לעילא וחד לתתא,

דאיהו יהו"ה, לאו אינון קשין מזונותיו, ומזונא דנשמתא אורייתא, מזונא דגופא נהמא מחמשת המינים.

ומאן דאיהו מסטרא דאדם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אתמר ביה (בראשית א כו) וירדו בדגת הים וכו', בכלא שליט פמה דאתברי בשמיא ובארעא ובנימא, ועליה אתמר (קהלת ג טו) מה שהיה כבר הוא, מה שהיה קדם דייתי להאי עלמא, פמה דאת אמר (שם א ט) אין כל חדש תחת השמש, כבר הוא מחוייב למהוי בהאי עלמא, פמה דאת אמר (ירמיה א ה) בטורם אצורף בבטון ידעתיך, ואשר להיות כבר היה (קהלת ג טו), ואשר איהו למהוי בהאי עלמא, כבר הוא מחוייב למהוי קדם דייתי לעלמא הכא בגלגולא.

והאלהים יבקש את נרדף (שם), זה הכל דאיהו נרדף מקיץ, וקם קיץ וקטל ליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ח) ויקם קיץ אל הכל אחיו ויהרגהו, ויקם ודאי, דהוה הכל עליה, וקם קיץ ויהרגהו, קיץ אתקרי על שם דקני על אחוה, בגין דחזא יקריה ותוקפיה לעילא, דקרבוניה אסתלק לאתר דעתיק יומין, דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב וכו', וקרבוניה הוה מבכורות צאנו, ואתקבל ליה ברעוא.

אמר ליה, אם פן דקרבוניא דיליה אתקבל, אמאי אתייהיב חילא לקיץ למקטליה,

(בגין דא יש הכל אשר נעשה על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אמאי). אמר ליה הכא ודאי רזא עלאה, דאיהו הוה דרגא דעץ הדעת טוב ורע דחאב ביה, ובמה דחאב ביה קביל ענשיה בהאי עלמא, ובהווא קרבנא דאתקביל מניה אשתזיב מענשא דהווא עלמא, דתרי ענשי הוה מחוייב חד לעילא וחד לתתא,



אמר לו, והרי אדם היה שחטא בעץ הזה? אמר לו, מעשה אביו היה לו ומת. אמר לו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות כתוב. אמר לו, באותו היום הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלקחם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להכל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שי"ן (ש"ת), זהו שפתוב כי ש"ת לי אלהי"ם זרע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, שהכל רכב עליו, ונעשה ש"ת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה תחת הכל.

הכל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממשה, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהי"ם, הלב מבין, והוא סתר הבנין ונפלה בגלגול, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם, משום ששם היה שחטא באלהי"ם, שהוא אלהי"ם של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לפת אש, בת הפלך שחטא בה, והתבייש, כסה אותו בשלו (בכח) בשת, ומה שהיה ש"ת,

בדיליה (ס"א בחילה) בשת, ומה דהוה ש"ת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

הדא הוא דכתיב (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות. (דף קב ע"א) אמר ליה, והא אדם הוה דחאב בהאי אילנא, אמר ליה עובדא דאבוה הוה ליה ומת, אמר ליה כי ביום אכלך ממנו פתיב, אמר ליה בההוא יום הציץ ומת.

אמר רבי שמעון בגין דא פתיב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, והכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו, צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע ליה כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולא בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייביא, דאינון סמא"ל ונחש, אירע ליה עובדא דלהון, והאי איהו רזא פוקד עון אבות על בנים (שמות כ ח). בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, דא גרים להכל מיתה, ומת בלא בן, ובגין דא אזיל בגלגולא, שי"ן דמשה איהו ש"ת מתמן רוח שי"ן (ס"א ש"ת), הדא הוא דכתיב (בראשית ד כה) כי ש"ת לי אלהי"ם זרע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, דהכל רכיב עליה, ואתעביד ש"ת הרפכה ליה, ואיהי סיומא דאלפא ביתא, ובגין דא תחת הכל.

הכל הלב, ועליו אתמר הלב רואה, ואיהו ה' ממשה, והלב איהו לשמאלא דאיהו אלהי"ם, הלב מבין, ואיהו סתיר בניינא ונפלת בגיניה, ובגין דא ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם (שמות ג ו), בגין דתמן הוה דחב באלהי"ם, דאיהו אלהי"ם דעובדא דבראשית, ודא איהו דחב כמעשה, לפת אש ברפא דמלפא דחב ביה, ואתבייש כפי ליה בדיליה (ס"א בחילה) בשת, ומה דהוה ש"ת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,



תקונא שתינ ותשעה - קב ע"א

התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד ש"ת פא"ת ב"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה פאות יו"ד, ברא שית, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, נקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

וה' הזו היא מעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, ש"יין ממשה היא משת, שם הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח שם שתי אותיות ש"ם, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח שם ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר - מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפכה את המצרים. זהו שפתוב הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל בלב היה הבל, שהוא הלב, הבל התעלה לימין, ומשם עלה למח שהוא חכמה, שהרי הלב הוא האם העליונה, שעליה נאמר הלב מבין, ולאחר כך ירד על הארץ להוריד תורה על הארץ.

ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, זה אדם והבל, שזה חטא במחשבה ובמעשה, וזה חטא במחשבה ובמעשה, במחשבה היא י', עליה נאמר וינסו אותי זה עשר פעמים, ומשום זה, כשבא אדם בגלגול באברהם, התנסה בו בעשרה נסיונות, ומשום שחטא במעשה כשהתגלגל ביצחק, נתנסה במעשה. באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

ודא איהו יר"א בש"ת, ועוד ש"ת פא"ת ב"ש אינון אב, ש"ת לבתר דזכה פאת יו"ד, ברא שית, ואיהי יו"ד דאתמר ביה ^(משלי ח כה) יהו"ה קנני ראשית דרכו, דאיהי עשרה דורות, ותב לה לאתרה, אתקרי בראשית, ומתמן זכה לאורייתא דאתיהיבת על ידיה.

והאי י' איהי מעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, ש"יין ממשה איהי משת תמן רווח לה, וכד אזל לשם רווח תמן תרין אתוון ש"ם, וכד אזל עשרה דורות עד אברהם תמן רווח ה' דיליה, ואתקרי מש"ה, ורזא דמלה מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם ^(ישעיה סג יב). ובה אפיק לבנוי מגלותא, ובה מחא למצראי, הדא הוא דכתיב ^(שמות ט ג) הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעין, ובה בקע ימא, ודא איהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד למהוי בוקע ימא דאורייתא מימינא, ההוא זמנא מה דהוה לשמאלא בלבא הוה הבל דאיהו הלב, הבל אסתלק לימינא, ומתמן סליק למוחא דאיהו חכמה, דהא לבא איהו אימא עלאה, עלה אתמר הלב מבין, ולבתר נחית על ארעא לנחתא אורייתא על ארעא.

ובגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, דא אדם והבל, דדא חב במחשבה ובעובדא, ודא חאב במחשבה ובעובדא, במחשבה איהי י', עליה אתמר ^(במדבר יד כב) וינסו אותי זה עשר פעמים, ובגין דא פד אתא אדם בגלגול באברהם, אתנסי ביה בעשר נסיונין, ובגין דחאב במעשה פד אתגלגל ביצחק נתנסה במעשה, באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל